

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 19/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Mgr. R. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. V., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva obrany Slovenskej republiky v disciplinárnom konaní nariadenom rozhodnutím Úradu pre štátnu službu č. 4152/2005 z 13. apríla 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Mgr. R. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2008 doručená sťažnosť JUDr. Mgr. R. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. V., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) v disciplinárnom konaní nariadenom rozhodnutím Úradu pre štátnu službu č. 4152/2005 z 13. apríla 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol od roku 1999 do 14. februára 2005 riaditeľom odboru sociálnej a bytovej politiky, sekcie ľudských zdrojov ministerstva obrany, a to do 31. marca 2004 ako profesionálny vojak a následne od 1. apríla 2004 ako štátny zamestnanec v stálej štátnej službe.

V druhej polovici roka 2004 bola orgánmi Inšpekcie ministra obrany na uvedenej sekcii vykonaná kontrola na základe rozhodnutia ministra obrany. Následne v nadväznosti na výsledky uvedenej kontroly vykonala disciplinárna komisia služobného úradu ministerstva obrany voči sťažovateľovi disciplinárne konanie podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 312/2001 Z. z.“). Dňa 25. januára 2005 disciplinárna komisia služobného úradu ministerstva obrany svojím rozhodnutím č. OÚ-95-19/2005 uložila sťažovateľovi disciplinárne opatrenie - prepustenie zo stálej štátnej služby.

Sťažovateľ 8. februára 2005 podal proti uvedenému rozhodnutiu disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany odvolanie. Ministerstvo obrany 15. februára 2005 postúpilo sťažovateľovo odvolanie sprievodným prípisom č. OÚ-95-23/2005 odvolacej disciplinárnej komisii Úradu pre štátnu službu (zrušený s účinnosťou od 1. júna 2006 zákonom č. 231/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 312/2001 Z. z.; práva a povinnosti úradu vrátane práv a povinností zo štátnozamestnaneckých pomerov a pracovnoprávných vzťahov zamestnancov prešli na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, pozn.).

Rozhodnutím odvolacej disciplinárnej komisie Úradu pre štátnu službu č. UŠS-4152/2005 z 13. apríla 2005 bolo rozhodnutie disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany č. OÚ-95-19/2005 z 25. januára 2005 zrušené v celom rozsahu pre jeho nepreskúmateľnosť a zistené procesné pochybenia. Súčasne Úrad pre štátnu službu ustanovil povinnosť disciplinárnej komisii služobného úradu ministerstva obrany vykonať nové disciplinárne konanie a rozhodnutie.

Z dôvodu nečinnosti ministerstva obrany sťažovateľ 13. júla 2005 podal Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na preskúmanie zákonnosti postupu služobného úradu ministerstva obrany. Dňa 22. júla 2005 sťažovateľ vyzval ministerstvo obrany na pokračovanie v disciplinárnom konaní.

Disciplinárna komisia služobného úradu ministerstva obrany 12. augusta 2005 sťažovateľovi oznámila, že podaním č. SELP-628/2005 z toho istého dňa podala Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) návrh na začatie konania o neplatnosť právneho úkonu vo veci vydaného rozhodnutia odvolacej disciplinárnej komisie Úradu pre štátnu službu č. ÚŠSP-4152/2005. Uvedený postup ministerstva obrany vníma sťažovateľ ako zbytočné prietahy v disciplinárnom konaní, pretože *„žaloba bola podaná bez aktívnej legitímácie, organizačnou zložkou ministerstva obrany bez právnej subjektivity a navyše na nepríslušný súd“*.

Sťažovateľ 18. novembra 2005 zaslal ministerstvu obrany opakovanú výzvu na pokračovanie v disciplinárnom konaní, pretože z oznámenia Úradu pre štátnu službu č. 23627/2005 zistil, že okresný súd už 18. novembra 2005 uznesením sp. zn. 50 C 50/2005 súdne konanie vo veci navrhovateľa disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany proti odporcovi odvolacej disciplinárnej komisii Úradu pre štátnu službu zastavil pre procesnú nespôsobilosť účastníkov konania.

Prípisom č. VI/I Gd 2245/05-20 zo 16. decembra 2005 generálna prokuratúra sťažovateľovi oznámila, že na základe jeho podnetu podala upozornenie prokurátora na nečinnosť disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany.

Prípisom č. SELP-OPZ-1171/05-3/II z 29. decembra 2005 ministerstvo obrany sťažovateľovi oznámilo, že nepodalo odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 50 C 50/2005 z 18. augusta 2005, ale že podalo nový návrh na začatie konania. Sťažovateľ uvedený postup ministerstva obrany považoval za ďalší pokus o prietahy v disciplinárnom konaní.

Okresný súd uznesením sp. zn. 9 C 286/2005 z 18. januára 2006 rozhodol o svojej vecnej nepríslušnosti na prerokovanie veci a odstúpil návrh Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Najvyšší súd konanie vo veci navrhovateľa disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany vedené pod sp. zn. 4 SŽ 23/2006 uznesením z 27. októbra 2006 právoplatne zastavil. V tomto uznesení okrem iného najvyšší súd konštatoval, že ministerstvo obrany nebolo oprávnené na podanie žaloby proti Úradu pre štátnu službu v uvedenej záležitosti.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že *«Dňa 16. marca 2007 ministerstvo obrany vydalo v prvom stupni nového disciplinárneho konania rozhodnutie č. p. OÚ-10-7/2007 označené ako „Rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia“ (hoci sa žiadne disciplinárne opatrenie sťažovateľovi neukladalo), v ktorom rozhodlo o zastavení disciplinárneho konania z dôvodu, že sťažovateľ už ukončil štátnozamestnanecký pomer a nie je už účastníkom konania. Ministerstvo obrany pritom nerešpektovalo záväznosť právneho názoru Úradu pre štátnu službu ako odvolacieho orgánu ani uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 SŽ 23/2006 a priamo v odôvodnení svojho uvedeného rozhodnutia uviedlo, že disciplinárna komisia služobného úradu ministerstva obrany sa právnym názorom odvolacieho orgánu neriadila. Uvedené konanie prebehlo bez sťažovateľovej prítomnosti a nebola mu daná ani možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Tieto skutočnosti sťažovateľ vníma ako porušenie svojich ďalších práv ustanovených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.»*

Sťažovateľ podal proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie, na ktoré mu predseda prvostupňovej disciplinárnej komisie prísom č. OÚ-10-13/2007 z 25. apríla 2007 oznámil, že opravný prostriedok bol podaný osobou, ktorá už nebola účastníkom konania. Od tohto momentu ministerstvo obrany v disciplinárnom konaní nepokračovalo.

Dňa 15. júna 2007 sťažovateľ podal najvyššiemu súdu žalobu o nečinnosť ministerstva obrany v disciplinárnom konaní. V nadväznosti na to 15. augusta 2007

generálna prokuratúra prípisom č. Hd 13/07 sťažovateľovi oznámila, že podala protest proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie služobného úradu ministerstva obrany č. OÚ-10-7/2007.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžnč 9/2007 z 27. marca 2008 uložil ministerstvu obrany povinnosť, aby v lehote 45 dní od doručenia uznesenia rozhodlo v disciplinárnom konaní o odvolaní sťažovateľa z 10. apríla 2007 vo veci rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia č. OÚ-10-7/2007 zo 16. marca 2007, ktorým bolo disciplinárne konanie zastavené, nielen ako prvostupňový, ale ako aj druhostupňový disciplinárny orgán.

Rozhodnutím č. OÚ-10-9/2008 z 23. júna 2008 vedúci služobného úradu ministerstva obrany vydal v druhostupňovom disciplinárnom konaní rozhodnutie, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňovej disciplinárnej komisie č. OÚ-10-7/2007 zo 16. marca 2007 a návrh na začatie disciplinárneho konania voči sťažovateľovi podaný pod č. SÚMO-2-9/2005 zo 14. januára 2005 zamietol. V uvedenom rozhodnutí vedúci služobného úradu ministerstva obrany okrem iného konštatoval, že odvolací orgán sa stotožnil s niektorými námietkami uplatnenými účastníkom konania a orgánmi prokuratúry, ktoré spočívali v prieťahoch v konaní a nerešpektovaní zákonom ustanovených lehôt, ako aj v nerešpektovaní niektorých ustanovení Správneho poriadku a zákona č. 312/2001 Z. z. z hľadiska procesných postupov a aj pochybení v hmotnoprávnej oblasti, ktoré už nebolo možné konvalidovať v odvolacom konaní.

Podľa názoru sťažovateľa jeho „*právo podľa článku 48 odsek 2 bolo porušené ministerstvom obrany, ktoré v novom disciplinárnom konaní vedenom proti sťažovateľovi podľa zákona č. 312/2001 Z. z. na základe rozhodnutia Úradu pre štátnu službu č. UŠS-4152/2005 zo dňa 13. apríla 2005 ako druhostupňového disciplinárneho orgánu:*

- *ukončilo uložené disciplinárne konanie po viac ako troch rokoch od jeho nariadenia uvedeným rozhodnutím Úradu pre štátnu službu, čo sťažovateľ považuje za zbytočné prieťahy v konaní,*
- *vykonalo v prvom stupni toto konanie neverejne a bez prítomnosti sťažovateľa a*
- *neumožnilo sťažovateľovi v prvom stupni tohto konania vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom“.*

Sťažovateľ tvrdí, že „ministerstvo obrany po dobu viac ako troch rokov nerešpektovalo rozhodnutie Úradu pre štátnu službu - odvolacej disciplinárnej komisie č. ÚŠS-4152/2005 zo dňa 13. apríla 2005 o povinnosti vykonať nové disciplinárne konania voči sťažovateľovi a svojimi krokmi (podávanie žalôb proti Úradu pre štátnu službu bez aktívnej legitímácie, svojou organizačnou zložkou bez právnej subjektivity a na nepríslušný súd, nerešpektovaním upozornenia a protestu Generálnej prokuratúry SR, nerešpektovaním uznesenia Najvyššieho súdu SR o právoplatnosti rozhodnutia Úradu pre štátnu službu) sa snažilo preťahovať nariadené nové disciplinárne konanie a oddialiť jeho ukončenie, resp. ho neukončiť vôbec. Sťažovateľovi správanie žiadnym spôsobom nevytvorilo situáciu, ktorá by odôvodňovala zbytočné prietahy, práve naopak na nápravu tohto stavu sťažovateľ využil všetky zákonné prostriedky, ktoré ako občan má k dispozícii. Napriek tomu disciplinárne konanie trvalo viac ako 3 roky, čo sťažovateľ vníma ako porušenie svojho základného práva vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v disciplinárnom konaní podľa zákona č. 312/2001 Z. z. Prvostupňové konanie nového disciplinárneho konania vykonalo ministerstvo obrany bez sťažovateľovej prítomnosti a neumožnilo mu vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, čo považuje za porušenie ďalších svojich práv - práva na verejné prerokovanie veci za sťažovateľovej prítomnosti a na vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom.“

V súvislosti s uvedeným sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ministerstvo obrany Slovenskej republiky svojím postupom v disciplinárnom konaní nariadenom rozhodnutím Úradu pre štátnu službu č. 4152/2005 zo dňa 13. apríla 2005 porušilo základné práva JUDr. Mgr. R. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, na jej verejné prerokovanie a v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom, vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a je povinné zaplatiť menovanému primerané finančné zadosťučinenie v sume 70 000 Sk (slovom: sedemdesiatisíc slovenských korún) do 3 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané nikým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľa postupom ministerstva obrany v disciplinárnom konaní vedenom proti sťažovateľovi podľa zákona č. 231/2006 Z. z. V tomto konaní pôvodným rozhodnutím disciplinárnej komisie z 25. januára 2005 bolo sťažovateľovi uložené disciplinárne opatrenie - prepustenie zo stálej štátnej služby. Odvolacia disciplinárna komisia zriadená na Úrade pre štátnu službu rozhodnutím č. 4152/2005 z 13. apríla 2005 zrušila sťažovateľom napadnuté rozhodnutie a vec vrátila disciplinárnej komisii ministerstva obrany na nové konanie a rozhodnutie.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že výhrady sťažovateľa sa týkajú postupu ministerstva obrany v novom disciplinárnom konaní nariadenom predmetným rozhodnutím úradu pre štátnu službu z 13. apríla 2005. V tejto súvislosti sťažovateľ namieta zbytočné prietahy v tomto konaní, keď ministerstvo obrany po dobu viac ako troch rokov nerešpektovalo rozhodnutie Úradu pre štátnu službu - odvolacej disciplinárnej komisie č. UŠS-4152/2005 z 13. apríla 2005 o povinnosti vykonať nové disciplinárne konanie voči sťažovateľovi. Súčasne podľa tvrdenia sťažovateľa nové prvostupňové disciplinárne konanie vykonalo ministerstvo obrany bez sťažovateľovej prítomnosti a neumožnilo mu vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, čím podľa neho porušilo jeho základné právo na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a na vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom.

Pri prerokovaní sťažnosti sťažovateľa vychádzal ústavný súd z princípu subsidiarity svojho konania, z ktorého vyplýva, že o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva alebo slobody je oprávnený konať len vtedy, keď sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. Ústavný súd už predtým rozhodol, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok využitím opravného alebo iného právneho prostriedku pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. III. ÚS 51/07, III. ÚS 212/08, IV. ÚS 312/08).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal v posudzovanej veci k dispozícii opravné prostriedky, resp. právne prostriedky nápravy na ochranu svojich práv, ktorých porušenie namieta touto sťažnosťou, pričom zo sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že tieto opravné prostriedky aj využil.

1. Proti rozhodnutiu ministerstva obrany č. OÚ-10-7/2007 zo 16. marca 2007 o zastavení disciplinárneho konania z dôvodu, že sťažovateľ už skončil štátnozamestnanecký pomer a už nie je účastníkom konania, mal právo podať a aj podal 10. apríla 2007 odvolanie.

2. Proti nečinnosti ministerstva obrany mal právo podať a aj podal žalobu v správnom súdnictve, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžnč 9/2007 z 27. marca 2008, ktorým uložil ministerstvu obrany povinnosť rozhodnúť v lehote 45 dní od doručenia uznesenia o odvolaní sťažovateľa z 10. apríla 2007 (bod 1), a to nielen ako prvostupňový, ale aj ako druhostupňový disciplinárny orgán.

3. Na základe označeného uznesenia najvyššieho súdu vedúci služobného úradu ministerstva obrany rozhodnutím o odvolaní č. OÚ-10-9/2008 z 23. júna 2008 zmenil rozhodnutie disciplinárnej komisie služobného úradu tak, že návrh na začatie disciplinárneho konania voči sťažovateľovi podaný disciplinárnej komisii služobného úradu ministerstva obrany vedúcim služobného úradu ministerstva obrany spisom č. SÚ-MO-2-9/2005 zo 14. marca 2005 zamietol, t. j. rozhodol v prospech sťažovateľa. Navyše sťažovateľ bol poučený, že toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v súvislosti s námietkou nečinnosti ministerstva obrany vykonať nové disciplinárne konanie voči sťažovateľovi a spravodlivo v ňom rozhodnúť (za sťažovateľovej prítomnosti a možnosťou vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom) mal sťažovateľ na ochranu svojich základných práv, ktorých porušenie namietal touto sťažnosťou, účinné a dostupné právne prostriedky, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodnúť o jeho sťažnosti.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2009